

**החלטת ועדת האתיקה
בקובלנות נגד חה"כ אורן חזן בשל התבטאויות
מיום ב' באב התשע"ז - 25 ביולי 2017**

הקובלנה

1. ועדת האתיקה קיבלה כמה קובלנות נגד חבר הכנסת אורן חזן בשל התבטאויות שונות, שנטען לגביהן כי הן פוגעניות וחורגות מגבולות חופש הביטוי הרחב של חברי הכנסת:

א. חברת הכנסת עאידה תומא-סלימאן הגישה קובלנה שלפיה חה"כ חזן אמר לה בדיון במליאת הכנסת ביום 4.7.2017, בנושא "ציון יום המאבק בגזענות", בעומדו על דוכן הנואמים, את המשפט הבא: "אנחנו גם נמחק לך את החיוך מהפרצוף ... את החיוך המכוער הזה אנחנו נמחק לך מהפרצוף".

חה"כ תומא סלימאן כתבה בקובלנה כי משפט זה נכלל בהודעה לתקשורת שהפיץ חה"כ חזן לאחר הישיבה.

ב. נמרוד גורנשטיין, מנהל המחלקה המשפטית באגודה למען הלהט"ב, ונעה גולני ועידו וולקן, יו"ר משותפים של החוג הגאה במפלגת העבודה, הגישו קובלנות בקשר לציוץ שפרסם חה"כ חזן בטוויטר ביום 2.7.2017 עם כניסתו לכלא של חה"כ לשעבר באסל גטאס, ובו כתב: "קבל עצה מסחבק - אומרים שבכלא עדיף לוותר על הפסוליה ו... תשתדל לא להפיל את הסבון..."

לפי הקובלנות, יש בדברים אלה שימוש במרכיבים הומופוביים ומבזים.

ג. חה"כ סתיו שפיר קבלה נגד חה"כ חזן (בקובלנה שכנגד לקובלנה שהגיש נגדה) על כי קרא כלפיה בישיבת ועדת הכספים "את ילדה קטנה, את צועקת כמו תרנגולת" וסרב להתנצל למרות בקשתו של יו"ר הוועדה, וכי במספר הזדמנויות כינה אותה "סתם שפיר".

התגובה לקובלנה

2. חה"כ חזן הופיע בפני הוועדה והתייחס לקובלנות השונות.

בהתייחסו לקובלנתה של חה"כ תומא-סלימאן אמר חה"כ חזן כי לא זכור לו שאמר את הדברים, אך אם אמר אותם הוא עומד מאחוריהם, שכן מדובר היה בוויכוח שבו נאמרו דברים קשים. עוד ציין כי המונח "להוריד את החיוך מהפרצוף" הוא מונח שנעשה בו

שימוש, גם כלפיו, במודעה שהופצה לקראת הפגנה שאורגנה בין היתר על ידי הרשימה המשותפת.

לגבי הקובלנה בעניין הציוץ הנוגע לחכ"ל באסל גטאס, אמר חה"כ חזן כי דבריו התייחסו לאונס, ולא למערכת יחסים להט"בית מקובלת, ולכן אין בכך קשר לקהילה הגאה, והוא אינו רואה פסול בדברים. חה"כ חזן ציין כי הוא נאם בשם הליכוד ביום הקהילה הגאה בכנסת, ומובן כי לא היתה לו כל כוונה לפגוע בקהילה זו.

ביחס לקובלנה של חה"כ שפיר אמר חה"כ חזן כי אכן קרא לה "סתם שפיר" פעמים בודדות, לפני זמן ניכר, אך אינו רואה בכך בעיה, בעיקר נוכח העובדה שהיא עצמה כינתה אותו בביטויים קשים ומעליבים.

החלטת הוועדה

3. הוועדה דנה בקובלנות, ולעניין הדברים שנאמרו לחה"כ תומא-סלימאן לגביהם חה"כ חזן אמר שלא זכר כי אמר אותם - וידאה כי הדברים מופיעים בפרוטוקול ובשידור.

4. ועדת האתיקה עמדה בעבר על ההבחנה שבין התבטאויות פוליטיות של חברי הכנסת, גם אם חריפות ומקוממות, החוסות תחת חופש הביטוי הרחב של חברי הכנסת, לבין התבטאויות "שיש בהן כדי ניבול פה, השמצה, הכפשה וביזוי של יחידים וציבורים", אשר לעמדת הוועדה הן "פוגעות פגיעה של ממש במעמדה של הכנסת ובכבודה, ומדרדרות את השיח הציבורי בישראל", ועל כן יש לפעול על מנת לשרשן (החלטה מס' 2/19 מיום 2.7.2013).

גם בכנסת הנוכחית חזרה הוועדה על קביעה זו (החלטה מס' 2/20 מיום 20.7.2015).

5. אשר לחה"כ חזן, אין זו הפעם הראשונה שבה דנה הוועדה בקובלנות הנוגעות להתבטאויותיו. בהחלטה מיום 2.12.2015 (החלטה מס' 9/20), שגם בה נדונו מספר קובלנות ושבה נקבע כי חה"כ חזן הפר את כללי האתיקה, נכתב כך: "אשר לקובלנות הנוספות, אלה מעידות כי חה"כ חזן נוקט באופן שיטתי כלפי חברות וחברי כנסת שונים בהתבטאויות בשפה נמוכה ופוגענית, בהשתלחות אישית ולעתים אף בלשון איומים."

6. גם במקרים אלה סבורה הוועדה כי התבטאויותיו של חה"כ חזן חוצות את הגבול שבין הבעת דעה, גם אם חריפה, לבין התבטאויות בשפה נמוכה, פוגענית והשתלחות אישית, שאין מקום שחבר כנסת יעשה בהן שימוש במחלוקות שיש לו עם עמיתיו.

7. בנסיבות אלה, סבורה הוועדה כי חה"כ חזן הפר את כלל 2 לכללי האתיקה המחייב את

חברי הכנסת לשמור על כבוד הכנסת וכבוד חבריה ולנהוג בדרך ההולמת את מעמדם, ובתוקף סמכותה לפי סעיף 13ד(ד)(א3) לחוק החסינות, החליטה להטיל על חה"כ אורן חזן נזיפה חמורה.

הוועדה מבקשת לציין כי ככל שחה"כ חזן ימשיך להתבטא באופן האמור, היא תשקול להחמיר את הסנקציות כלפיו, לרבות השעיה לתקופה משמעותית.

ההחלטה תונח על שולחן הכנסת.

חבר הכנסת יצחק וקנין
יושב ראש ועדת האתיקה